

Az előfizetés ára:
 egész évre . . . . . 8 frt.
 fél évre . . . . . 4 frt
 negyed évre . . . . . 2 frt.
 Kérjgyzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizetési és egyes lappeldá-
 nyokat vonni lehet a kiadóhiva-
 talban. Traub. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luszovics L.,
 Veidlinger N.
 üzletében és a fődohánytözsben.
A hirdetések ára:
 Mindenkor árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyilvánterben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Barea J. és Társa Erfurtban
 Hasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoll
 Ignác Frankfurtban, Oppelik A.,
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
 Bécsben. Magyarországon: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet-
 közli irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések felvételé
 irodája Pécsent.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.	Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.	Kéziratok nem adatnak vissza.
--	---	----------------------------------

A Reactió a társadalomban van.

A mit mindenki érzett, mindenki sejtett, de kimondani senki sem mert, kimondotta közéletünk egyik veterán nagysága, kimondotta Horváth Boldizsár, hogy az a dermesztő, társadal-
 munkat a középkor felé hajtó reactionarius irány, mely a mostani közál-
 lapotok iránti idegességénél fogva semmivel sincs megelégedve s jelszó gyanánt mindig a liberalizmus kárho-
 zatos voltát hangsúlyozza, ezen irány, mondjuk, magában a társadalomban
 fészkel, onnét ered s onnét terjeszti a liberálizmus világkorszakot alkotó intéz-
 ményei elleni ragályos bacillusait.

Horváth Boldizsár megállapította a diagnozist, megmondván, hogy mag a a társadalom a beteg; megmond-
 ván, hogy az a társadalom, melynek szelleme panaceaként azt kívánja, hogy a
 mogyorópálcza uralma visszaállítsasék, hogy a birtokos középosztály
 részére állami költségen „Versorgungs-Anstaltok” létesíttessenek, hogy a se-
 mita emberi lénynek ne tekintessék,

az a társadalom, mondá, a bajoknak egyedüli forrása, mely bajokat a tár-
 sadalom csak akkor fogja megszüntethetni, ha előbb önmagát meggyó-
 gyítja.

Hogy a társadalom odáig jutott, hogy önmaga tövissel rakja meg az ágyát és önmaga sziklaakadályokat gördít haladása és boldogulása útjába, azt azon szív és lélek szerént gonosz szellemeknek, köszön-
 heti, kik a liberalizmus szabad intéz-
 ményeiivel, többi között a sajtósz a-
 badsággal való visszaélésével oly szerepre vergődtek fel, melyre érde-
 metlenek és gonosz természetükhöz mérten a gonoszság mérgét csepegtet-
 ték a lépre ment társadalom organiz-
 musába.

Azok a „végzett” földbirtokosok, kik kártyán és dorbézolva elpusztítván öröklött vagyonukat, a mások kegyé-
 ből nyujtott jó bor és jó eledel mel-
 lett eszmekörükben egyébre sem tud-
 nak le sz állani, mint a zsidómun-
 kásság kárhoztatására;

azok a hivatásukról megfeledezett

mindenrendü lelkészek, kik a béke és szeretet nemes eszméi helyett viszályt és gyűlöletet tanítanak;

azok a rossz lovakon és rossz nagy váltókon nyargaló még ez idő szerinti földbirtokosok, valamint a műhelyt kerülő korcsmahős iparosok, kik eszte-
 len gazdálkodásuk következményeieirt a jogegyenlőséget hirdető liberalizmust okolják;

és azok a semmit nem tanult, is-
 kolákat sem végzett, komoly munkára képtelen proletárok, kik tudatlansá-
 gukban journalistákká lesznek és a sajtónak ismeretterjesztésre vonatkozó nemes hivatásából botránykrónikát csinálnak, melynek nemtelen célja az, hogy gonosz életük tengető tá-
 rsadalom megrontói, mert annak ez idő szerént — fájdalom, nagyon sok helyt — szellemi vezetői.

A tisztességes férfiak komoly szava, a higgadt embernek nemes példája, a kormánynek a közjóra vonatkozó tö-
 rekvései, a parlament liberalis szel-
 leme, az iskoláknak a munkát és foly-

A „Pécs” tárczája.

Asszonyszezség és asszonyi okosság.

— Lora L. —
 (Folytatás.)

A szép asszony még idős korára is el-
 tesz egy csokrot szive mélyében abból a boldogságból s annak illatos lehe a legboron-
 gósbangulatát is szelidítőleg hatja át. De hogy a szépség által közvetlenül előidézett szerencsétlenségei, az asszony, aki azt okozta, sohasem tekinti egészen szerencsétlenségnek, még akkor sem, ha maga is szenved súlyai alatt: könnyen megmagyarázható tapasztalat.

Volt alkalmam egy szép orosz nő élet-
 nek legbensőbb élményeiről biztos és pontos tudomást szerezni, miután a Schweizban, a hol beteg férje ápolása mellett a bérézek egyik üdülő helyén nyaralt, nagy, csodálatos szépségéről magam meggyőződtem. Akkor már tíz éve volt férjes, de nem volt gyermeke s eredeti üdeségéből, a látszat után következettve, legparányibbat se vesztetett.

Alig két hét múlva, hogy férjhez ment, ama sokak közt, a kik szenvedélyesen bele-
 szerettek s nem állhatták meg, hogy neki ezt be is vallják, volt egy magas rangu ka-

tonatiszt, nőten, 32 éves férfi; az egyedüli, a kit annyira méltatott és becsült, hogy nem szakított meg vele, mint a többivel, kétséget kizáró módon minden további összekötést. Sőt titkos értekezletre is meghívta, a melynek folyamán kereken kijelenté, hogy nem lehet soha semmi remélni valója.

„Amaz asszonyok közé tartozom, a kik csak egyszer szerethetnek s oly szerencsés voltam, hogy első szerelmem férfiahöz mehet-
 tem nőül. Rám nézve tehát e tekintetben minden ki van zárva minden időkre. Ön látogatásai kedvesek valának előttem s ezért nem tiltottam meg azokat önnek vallomása után rögtön. De azért nincs szándékomb, min-
 den ok, célzat nélkül és a nélkül, hogy ér-
 zelmemnek bármí részben is jól esnék, mind-
 azzal a kényelmetlenséggel birkózni, magamat mindama veszélynek kitenni, a melyek a legártatlanabb asszonnyra is várnak, ha egy férfit tár meg maga mellett, a ki neki élenken udvarol. Ne engem látogasson ön meg, hanem házunkat s ön mindig igen szívesen látott vendégünk lesz. Önmagának kell eldöntenie, lehetséges lesz-e öné nézve, vagy nem, ily módon itt megjelenini jövőre.”

Ezeket arczban és hangban oly komoly-
 sággal beszélte, hogy a meglepett imádó nem tehetett mást, mint meghajtani magát s el-
 menni. De azért járt a házba s nem sok idő

mulva sikerült neki a szép asszony férjét oly mérvben magának hódítani, hogy az a tisztet testvéreként szerette. „Ez a legjava kezdet,” így gondolkodott volna némely világi; de a tiszt tudta, a mennyire az asszonyt ismerte s minél inkább megismerte, hogy az a kezdet se szült volna rá nézve kedvezőbb folytatást. A szeretett nővel szemben mindig példás önmegtágadást tanusított. A hölgy egyre több barátí vonalmat érzett iránta s ha bizalma melegsége és keresetlensége által tán annak tartózkodása komolyságát és szilárdaságát próbára akará tenni, a tiszt ezt a próbát fényesen megálta. Egyetlen szóval, a hang egyetlen változtatával sem árulá el ér-
 zelmét. Még egy fél év se telt el, a legnél-
 külbizhatatlennbb házibarát vált belőle.

Ősz elején barátait azzal az értesítéssel lepte meg, hogy egészsége hanyatlott s or-
 vosa északi Olaszországban, Velenczében pa-
 rancsolt neki tartózkodást. — Ez értesítést nyomban követte az elutazás maga, gyorsan végzett bucsuvétel után a házaspár igaz fáj-
 dalmára.

Már két hét múlva oly tartalmu levelet kaptak tőle, hogy nagyon szenved, sőt halálát érzi s mielőtt kimulna, szeretné még egyszer látni legdrágább barátait. Egy pillanatra se késtek kívánságát teljesíteni.

ton munkát hirdető rendszere mind pusztában elhangzott szavak és hiu törekvések azon tanokkal szemben, melyeket a fentebb elősorolt, a társadalom vezetésére feltolakodott hitvány igazgatók hirdetnek.

És ezen nehéz körülmények között, mikor az egész társadalmat a reakció mákonya elbódította, a magyar ellenzék kritiká tárgyává teszik a kormány azon törekvét, mely — habár a szabadság korlátolásával is — a társadalomból kiindult reakcióval szemben a liberalizmus nem régen ültetett intézményeinek megvédésére irányul.

Ne a kormány liberalizmusát gyanúsítatok, hanem a társadalomra fordítottok figyelmeteket, mely legmélyebb gyökereiben szabadsággellenes, reactionarius.

Ha azt akarjátok, hogy a kormány liberalizmusa ellen kifogás ne legyen, tereljétek vissza a magyar társadalmat a liberalizmus azon útjára, mely a magyar állam fennállásának biztosítékát képezte a multban és biztosítékát képezni hivatva van a jövőben is.

(I . . . . s).

A főrendiház reformja.

A kormány betérjesztette „a főrendiháznak, mint felsőháznak szervezéséről“ szóló törvényjavaslatot, melyről egy a hazai, mint a külföldi hírlapok nagy elismeréssel emlékeznek, mint oly műről, mely nehéz feladatának a lehető legjobban megfelel. A törvényjavaslat — dióhéjban ismertetve — a következő: A főrendiház tagjai

1. Örökösödés után: az uralkodóház teljes koru főhercegei, azon nagykoru főrendű családtagok, kik feleségeik s gyermekeik magyar országi vagyonát is hozzá számítva az 1885-ik

évre legkevesebb 3000 frt földadót fizetnek, az indigenák, ha az említett vagyoni képesítéssel bírnak s ha a nyilatkozatot állítanak ki, hogy jogaikat kizárólag a magyar főrendiházban gyakorolják és végre azok, kiknek a király a bárói, grófi, hercegi czímen kívül az örökös felsőházi tagsági jogot is adományozza.

2. méltóságuk vagy hivataluk alapján: az ország zászlósi, a két koronaőr, a fiumei kormányzó, a királyi Curia elnöke, másodelnöke, a primás, az érsekek, a római és görög katólikus egyház megyés püspökei, a pannonhalmi főapát, a jászói prépost, az auranai perjel, a szerb patriarcha, a román metropolita, a görögkeleti megyés püspökök, a reformátusok hivatalban legidősb három püspöke és három főgondnoka, az ágostaiaknak hivatalban legidősb három püspöke, egyetemes felügyelője és hivatalban legidősb két felügyelője, az unitárius egyháznak hivatalban idősb egyik elnöke s egy izraelita hitfőnök;

3. V á l a s z t á s következtében: a Horvát-Szlavon tartományok gyűlése által választott tagok, de csakis addig, míg megbízatásuk tart s csak a magyar szent korona országait közösen érdeklő ügyek tárgyalásában vehetnek részt;

4. Királyi kinevezés folytán életfogytiglan azok, kik ily kinevezést érdemeik folytán a királytól kapnak; számuk azonban az összes tagok $\frac{1}{4}$ -át tul nem haladhatja.

A felsőházi tagsági jog elvesz, ha valaki az arra feljogosító méltóságot vagy hivatalt önkéntes lemondás, vagy törvényszerű fegyelmi vagy bírói eljárás alapján megszűnik viselni, ha nyereségvágyból eredő véttség vagy büntetéstől politikai jogainak elvesztésére ítéltetett, vagy ha az állampolgári kötelekekből kilép.

A tagsági jog nem vész el, csak szűn e t e l, addig, míg valaki politikai jogainak elvesztésére ítéltetett s míg a legkevesebb 3000 frt adósszeg ki nem mutatatik. Az új felsőház jogköre az eddigi marad, azon eltéréssel, hogy oly ügyek, melyek a véderőre, pénzügyre, közös ügyekre nem vonatkoznak, ott is kezdeményezhetők.

Az elnök és a háztagok a ház által megállapított tiszteletdíjat huz. Királyi meghívó levelet a tagok csak első ízben kapnak. Minden országgyűlés kezdetén a tagok névsora összeállítatik. Azon ülészsakkal, melynek tartama alatt ezen törvény életbelépése kihirdettetett, a mostani főrendiház befejezi működését.

Kereskedelmi könyvek vizsgálata.

E héten a pécsi pénzügyigazgatóság egyik tisztviselője egy pénzügyőr kíséretében az egyes helybeli kereskedők üzleti helyiségeiben megjelent s az üzleti könyvek felmutatását kérte, azon czélból, hogy azok helyes felbélyegzéséről magának meggyőződést szerezzen. E megjelenés és vizsgálat szokatlansága kereskedelmi körökben nagy felháborodást keltett. Kereskedőink megnyugtatóra meggyejezzük, hogy még 1868-ban hozott azon törvény, mely az ily eljárást megengedi, csakohgy — legalább tudunkkal — a törvény szakasza 15 év alatt nálunk még egyszer sem lett alkalmazva.

Hogy miért történt ez csak mostan? Erre az illetők azt felelték, hogy a pénzügyminister rendelete folytán. A kereskedők tájékozása czéljából ide idetartjuk az 1868. évi 23. t. cz. erre vonatkozó 13. §-át.

Üzleti társulatok, intézetek, iparvállalatok s ezek ügynökei, kötelesek a pénzügyi hatóság megbízó levelével ellátott pénzügyi hivatalnok felszólítására mindenkor igazolni, hogy megtartják-e a rájuk vonatkozó bélyeg és illetékadó szabályait. A kereskedők és iparosok pedig kötelesek felmutatni bélyegköteles könyveiket, hogy kitűnjék, kellően bélyegezték-e azok? Ha a nevezett egyének a megbízott pénzügyi hivatalnokok felszólításának eleget tenni vonakodának, vagy az igazolást hiányosan teljesíték, akkor a megbízott pénzügyi hivatalnok feljogosítottik, hogy helyhatósági személy jelenlétében foganatosítsa a vizsgálatot.

E szakasz rendelkezése szerint tehát a kiküldött pénzügyi megbízott nincs jogosítva kutatni, szekrényeket és irásztal-fiókokat nyitogatni, hanem csak a könyvek felmutatá-

Velenczében egy palota legfelső emeletén terjedelmes termekben lakott. A férj, ki először látogatta meg, ágyban találta. Megbeszéléskor az órák, a melyben másnap a nő is felkeresse.

A férj értekezett barátja orvosával, mikor távozott a beteg ágyától s arról értesült, hogy a gyógytudomány szempontjából nincs semmi veszély, sőt a baj nem is jelentékeny.

Midőn a házaspár együtt jelent meg, a beteg a nyitott íves ablak előtt ült és élvezte az üde levegőt. Az első üdvözlések után így szólt a férjhez: „A szolgálat két emelettel lejjebb van. Ez oly nehézkes, hogy türelmetlenségemben már a csengettyűt is leszakítottam. Menj le, kérlek, s hoz egy pohár vizet.“

A megszóllított távozik, hogy eleget tegyen. A tiszt eleinte néhány közönyös szót váltott a szép asszonnyal, aztán hirtelen megragadta kezét és sajtóságot forró pillantásokkal nézte a nőt. De ez csak egy percig tartott. Aztán szokott hideg hangján arra kérte, hogy a szekrényből, mely a hosszú terem végén áll, hozna egy kendőt, melyet térdeire kíván teríteni.

Midőn a nő a kendőt kivette s ismét megfordult, épen visszatért a férj, de az ablaknál nem látta a jó barátot. Rémitő lármá, a mely az utcáról felhallatszott, fejté meg a csodát. A tiszt a magas ablakon át az utcára letette magát s halva maradt.

Leírhatatlanok a fájdalmak, a melyek a szép asszonyra nézve e szerencsétlenségből származtak és mégis . . .

Az öngyilkos holttestét a földszint egy tágas termébe vitték. De a házaspár még megmerevedve állt szemközt egymással, bizonyos nemével a dermedtségnek, a melyben ijedség és elbámulás még lenyomták a fájdalmat, a mikor egyszerre a törvény emberei léptek a terembe, a hol a tiszt lakott.

Az orosz házaspárhoz kérdéseket intéztek, azok pedig a lelki rázkódásban vagy semmi, vagy félig értelemnélküli feleleteket adtak. Es mert mind a ketten, nevezetesen a férj, az olasz nyelven teljesen jártasaknak igazolták magukat, magukvisellete más körülmények hozzájárulása mellett a két egyén letartóztatását vontá maga után.

Orosz consul, a ki segítségökre lehetett volna, nem volt akkor Velenczében. Nevök és egyéniségök előkelő volta használt nekik annyit, hogy tisztességes helyiséget jelöltek ki számukra. De hát fogház volt ez is és a szép asszony a bizonytalanság okozta aggodalmak közt remegett s ama rémes gondolatlót magán kívül volt, hogy volt a világon lehetőség a ra, miszerint ő, a ki mindig a legmagasabb tartságokban mozgott, ilyen helyre juthatott. Nem volt-e túlságosan keserű sors s z é p n e k lennie?

A házaspár abba a gyanuba esett hogy valami ellenséges ügy önzó indokból az öngyilkosságnak közvetlen oka volt, vagy épen végrehajtotta az ablakon át a lezuhanást. S így a legszörnyebbet tette ki magát, annak a vádnak, hogy gyilkossá lett a szép nő.

Szörnyű órák voltak azok. Ugy tetszett neki, hogy semmi a földön nem kárpótolhatja azért, hogy ilyen kint megért.

A tiszt hagyatékában egy formaszzerű végrendeletet találtak, a melyben barátja szép feleségét tette minden vagyonának örökösévé. Egy lepecsételt irat volt hozzácsatolva örököse számára.

S mert a végrendelet a gyanut nem czáfolta meg, sőt inkább megerősítette e mellett különös súlyt fektettek arra, hogy az esemény előtt való napon a férj a tiszt egészség állapotát után tudakozódott, nem kímélhették meg a nőt attól sem, hogy a neki címzett iratot bíróságilag bontsák fel. A bontás pontosan le volt írva a terv, a mint később végre is hajtatott; meg volt benne a felvilágosító indok is, hogy az öngyilkosság fokozott, reménytelen szenvedély semmi más kifejezést nem birt találni az imádott szépség előtt vallomásra, mint a halált.

A letartóztatottakat ezután szabadon bocsátották s haladéktalanul visszautaztak Pétervárra.

(Vége köv.)

sát kérheti's csak akkor, ha az illetők ezt tenni vonakodnának vagy a felmutatást hiányosan teljesítenék, van jogosítva vizsgálatot tartani, de ezt is csak a városi tanács vagy polgármester egy kiküldöttje jelenlétében.

Arra nézve, hogy mely könyveket kell felbélyegezni, a kereskedők nagy része nincs tisztában: erre nézve a következő felvilágosítással szolgálhatunk. Bélyeg alá esnek: a) a főkönyvek, folyó számlák, (Conto Corrente) és egyenlegi számlák (Saldo Conto) könyvei ivenkint 25 kr.

b) következő üzleti könyvek: u. m. a napló, strazza vagy boltkönyv, pénztárkönyv, az első feljegyzési könyv, az árújegyzéki vagy áruladási könyv, raktári könyv, továbbá a leltári és mérleg könyv, különbség nélkül, vajjon szabadvány vagy fűzve vannak-e vagy csak egyes szabad lapokból állanak ivenkint 5 kr. bélyegilleték alá esnek.

A belső üzletrőlés kezeléséről vezetett könyvek, különösen a feljegyzési könyvecskék, zsebkönyvek, melyeket a kereskedők magukkal hordanak, nem esnek illeték alá. Ellenben az a) és b) alatti könyvekhez készített név- vagy tárgymutatók, (Register) mint amazoknak kiegészítő részei, bélyegkötelesek.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara f. é. okt. 21-én Ráth Mátyás elnöklété alatt közlést tartott, melynek lefolyásáról a következőket közöljük: A földmivelési ipar és keresk. m. kir. miniszteriumnak azon rendeletét, mely szerint a felsőmagyarországi győlcstótok csak hazai gyártmányú vászonneműket árulhassanak a vásárokon kirakva vagy hálzáva, örvendetes tudomásul vette a kamara, annyival is inkább, mert a pécsi kamara már több ízben tett a miniszteriumhoz ez ügyben felterjesztést, kérve a győlcstótoknak az 1852 óta érvényben levő hálzási patensbe ütköző s hazai fonó s szövő ipart, valamint a rendes üzletlellel bíró vászonkereskedést érzékenyen sújtó hálzási kereskedelmi korlátozását. S hogy e miniszteri rendeletnek foganatja is legyen, felhívást intéz a kamara a területén levő valamennyi érdekelt kereskedőkhöz, hogy az esetben, ha egyik-másik helyi hatóság a rendeletet kelletlenül végre nem hajtaná s így a mostani sérelmes állapot bármi csekély mérvben továbbra is fenntartatnók: azonnal hozzák ezt a kamara tudomására, mely nem fog késni illetékes helyen a kellő lépéseket megtenni.

Ezzel kapcsolatban elhatározta a kamara, hogy a gótséberék immár türethetetlen üzeminek megszüntetése végett is felir a miniszteriumhoz. A kamarának ez iránt való panasza röviden a következőkbe foglalható össze: A legtöbb gótséber kiskora s így hálzáásra nincsen feljogosítva s mégis egész raja az ugyszólván még iskolaköteles gyermekeknek lepi el az ősz beálltakor Magyarországot; mint gótséberék nemcsak Krajnának gótséi, pillantni és reifniezi lakosai, hanem Ausztria minden tartományából, de még Olaszországból is sereglenek ide munkakerülő emberek, a hálzási szabályzatban tiltott árukat nevezetesen: czukorneműket árulnak; a gótséberék tulajdonképen nem is hálzálok, a menyinyben a hálzáva árusítható czikkokkal nem járnak helységről helysére, házról házra, hanem éjjel a kocsmákat s egyéb tivornyahelyeket keresik fel, a hol nem annyira por-

tékájukat árusítják el, mint inkább tiltott szerencsejátékokat üznek, — nappal ellenben az utcasarokokra állanak ki kosarukkal s igen sok helyütt a heti és országos vásárokat alkalmával, de azon kívül is mindennemű fűszereket ponyván vagy sátorban árulnak, mi által a nagy adót, ház és boltbért fizető egyéb jelentékeny üzleti kiadásokat viselő rendes kereskedőnek igen káros és semmivel sem menthető versenyt okoznak. Ennek következménye az, hogy itt-ott már rendes üzletlellel bíró fűszerkereskedők is kénytelenek a piacon árulni. — Továbbá az üveges tótok hálzáására is felhívja a pécsi kamara a miniszterium figyelmét, a mennyiben méltánytalannak találja azt, hogy az adót fizető s nagy üzleti kiadásokat viselő városi üveges a hálzálo tótok korlátlan versenyének legyen kitéve. A városi közönségnek érdekében áll, hogy a városokban nagyobb árukészlettel bíró s finomabb munkát is elvégezni tudó üvegesek legyenek. Ámde a mai viszonyok közt — mikor egy városban pl. Pécsen átlag 20—30 üveges tót folyton hálzáva üzi az üvegezést — rendes üzlettel bíró üveges fenn nem tarthatja magát. Minthogy azonban magasabb, állampolitikai szempontból az üveges tótoknak homi vidékükön fennálló mostoha kereseti és életfentartási viszonyaira is tekintettel kell lenni, csak annyiban kéri a kamara az üveges tótok hálzáolásának korlátozását, hogy az csak nagyobb, pl. 10 vagy 15,000 lakossal bíró városokban legyen megtiltva, kisebb helyeken pedig, a hol úgy sem igen vannak üvegesek — szabadon üzhető legyen továbbra is.

Háromfa somogy megyei községnek évenkénti 3 országos vásár engedélyezése iránt a földm. ipar és keresk. m. kir. miniszteriumhoz intézett kérelmét elutasítólag véleményezte a kamara.

A kamara jövő évi költségelőirányzata a 5810 frtban állapítottat meg, melyből 1000 frt kiállításai czélokra fordítatik.

Végül a kamarai elnök indítványára a közlés dr. Antal Gyula Pécs szab. kir. város országgyűlési képviselőjét az e város ipari és kereskedelmi érdekei iránt tanúsítani szokott ügybuzgó érdeklődésének s készségének a kamara részéről való hálás elismerés jeléül kamarai levelező tagul választotta meg egyhangulag.

A tanulók szellemi tulterheltségének káros következményei.

A meddig középiskoláinkban a tanrendszert módosítani nem fogják, az egyetemi hallgatóság nagyjából oty egyénekből fog sorakozni, kik nemcsak testükben vannak megtörve, hanem elmebeli tehetségükben is fogyatékosak.

Az orvosi tudomány kötelessége, hogy minden alkalmat felhasználjon a tulbuzgó tanférfiakat figyelmeztetni, hogy mennyire ártanak az ifjuságnak azzal, ha hallgatóikban hiuságuk hirdetőit nevelik fel. Nem szükséges mindenben a külföldi viszonyokat utánozni akarni, főleg nem azokat, melyekről eleve meglehetünk győződve, hogy ártalmasak, mi első sorban a mostani iskolarendszerről áll, mely Némethonból van átvéve és a serdülő ifjuság testi-lelki erejének pusztítását czélozza.

Hogy mennyit vétettek a német paedagogusok az ifjuságnak az észgymnasztika következtében, arról tanúságot tesz a száz

és vestfaliai elmeogyászok 15-ik gyűlése, melyen több orvos oly elmebeteg tanulókról értekezett, kik szellemi tulterheltetés folytán tébolyodtak meg. Dr. Snell három tanulórol tesz említést, névszerint egy 7-ik és két 8-ik osztálybeliről; mind a három középserüen tanult és az iskolai év végén a vizsgák közeledtével a nagy munkahalmazt megoldani nem tudván, dühöngővé lett és mint ilyen a tébolydába szállítottat. Hosszabb ápolás alatt mind a három kigyógyult. Snell tudor szerint az elmebaj csak is erőltetés eredménye volt. — Dr. Burghardt két fiatal egyéne emlékezik, kik sok tanulás folytán elmebajosak lettek; hasonlót állit Dr. Hundögger. Dr. Lorent az egybegyűlteket figyelmeztette, hogy a lefolyt brüsseli nagy vándorgyűlésen svéd, angol, francia orvosok egyetértettek, miszerint a magasabb leánynevelde tanuló közül ép úgy mint a középiskolák finvenedékei közt mindinkább elterjedő idegesség szellemi tulterheltetés eredménye. Azon is tanácskoztak a szakférfiak, hogy miként lehessen ezen epidemiának véget vetni s abban állapodtak meg, hogy csakis a tananyag redukálásával és egyes tantárgyaknak a középiskolákból való kiküszöbölésével. Ugyanezt mi is tehetnők, legfeljebb középserü tanulókat küldenénk az egyetemekre, kik azonban testükben erősek volnának; nemzetünk csak nyerno ezen friss eszü sarjadékkal, hiszen emlékezőnk csak a közelmultban elhalt férfainkra, kik a régi rendszer alatt végezték tanulmányaikat; hány halhatatlan van köztük! Ma napság nem sokkal kevesebb elmebeteg van Magyarországon mint Angolhonban és majdnem annyit mint Poroszhonban, kiknek egy része mindenesetre a ferde tanrendszert áldozata; tehát oly egyének, kik a mostani finomított nevelés közben természetes észjárásukat, melyre az életharcban mindenkinek szüksége van, elvesztették.

Ország-Világ.

— október 24.

Ausztria.

Az osztrák lapok nagy része magyarországi ügyekkel foglalkozik. A „Fremdenblatt“ a horvát tartománygyűlési botrányokat ismereti, azokról legelőbb formában nyilatkozva, a „Presse“ pedig a főrendiházi törvényjavaslatot tárgyalja, elismervén annak praktikus intézkedéseinek kitünőségét, melyek által Magyarországnak sikerül egy „magyar“ főrendiházat megalkotni.

Németország.

A braunschweigi herceg halála következtében az utódlás kérdése úgy Németországban, mint azon kívül a legnagyobb érdekeltséget kelti fel. A kormányt ideiglenesen egy kormányzó-tanács viszi, melynek hivatala azonban csak egy évig tarthat. Ha ez idő alatt nem döntenek el az utódlás kérdése, a braunschweigi országgyűlés választ egy herceget a németországi uralkodó hercegek közül. A tulajdonképeni utód a Cumberlandi herceg de az ő örökösödése ki van zárva, mert a prágai békét, mely az ügyeket Braunschweig és Poroszország között rendezte, családja nem ismerte el. — A választási harc úgy látszik, igen izgatott lesz.

Angolország.

Az angol kormány elfogadta a meghívást a Kongo-konferenciára, azon kikötéssel azonban, hogy a Niger folyóra vonatkozólag a kereskedés szabadsága nem fog kimondatni

mivel az eddig is az angolok kedvezéséből teljesen korlátlant volt, se a birtoklási jog nem fog megállapítani, mert a Niger teljesen angol birtok.

Szerbia.

A szerb miniszterválság hosszas tanácskozás után végre megoldatott. Garaschánin külügyminister átvette a pénzügyi tárczát, Radojevics a közgazdaságot, Popovics a közoktatásügyit. A többi ministerek megmaradtak.

Észak-Amerika.

Az elnökválasztási mozgalmak igen hevesek, sok helyen vérengzéssé is fajulnak. Viscontini állam La-Crotte városában a republicanus klub elnökét, midőn egy fákláys menet élére állt, revolverből lelőtték. A gyilkos azonnal elfogott. A feldühödött republikánusok betörték a tömlőcsebe, a gyilkost kihozták s egy fára felkötötték.

Színház és művészet.

(rn) A kedden színpadra hozott „Vasgyáros” című színművet rendkívül nagy közönség nézte. A regényeszerű szöveget a szerző, Ohnet György, felette ügyesen scenirozta s ez képezi is a színmű főértékét. A sovány mese pár szóval elmondható. Beaulin marquisné elszegényedik s ennek következtében a büszke és nagyravágyó leánya s unokája, Bligny herceg közt tervezett házasság meghiúsul. Claire mindenki előtt titkolja fájdalmát s hogy elhárítsa magáról még annak látszatát is, hogy elhagyta, kezét nyújtja az öt rajongva szerető Derbylay Phillippe gazdag vasgyárosnak, a legnemesebb szívű s jellemű embernek. De esküvő után fellázadt a sértett hűségnek hozott áldozat ellen s a fiatal asszony eltaszítja magától gyengéden közelődő férjét, ki csak most látja át, miként neje csak azért ment hozzá, hogy volt jegyesén boszút álljon, tehát elfordul tőle s ezentúl csak a világ előtt maradnak férj és feleség, tényleg azonban elválasztva élnek. Hogy aztán a darab további folyásában nem történhetik egyéb, minthogy a nő nemeszívű férjébe szeressen — bizonyára mondanunk sem kell. A darab mindazonáltal körutat tett már a színpadokon s ha nem is részletes osztatlan tetszésben, mégis kasszadarab maradt mind-egyed. A mi közönségünk is feszült érdeklődéssel nézte végig az előadást, mit azonban nagyírást a precíz összjátéknak tulajdoníthatunk; mert mindenki törekedett szerepét a legjobban érvényre juttatni s ha So moy i t (Derbylay), Dálnokit (Molinet) e mellett még különösen is kiemeljük, ugy ezt csak azért tesszük, mert nekik jutott a siker országrésze. Kifogásunk csak Eszéki Emma Claireje ellen van, ki e szerepét mindvégig elejtette, olyannyira, hogy a nézők nem ritkán kellemtlenül érintette. A kisasszony ugyanis nem tanusított drámai felfogást, az érzés kifejezésében mind beszédben, mind mimikában majd tulzott, majd meg a legprágnasabb jelenetekben — mint pl. az esküvő után a tájéval való egyedül lét alkalmával — oly hidegen, részvétlenül állott ott, mintha nem is ő volna az, kit férjének harag- és fájdalomkitérősei illetnek. Ily szerepeket át kell gondolni, tanulmányozni s természetes hangon elmondani, nem pedig alpáthozsággal szavalni, mint valami dilettans. Közönségünk e téren egy Dancz Nina és Gaál Hermin által fűszerezve, miéért is kérjük a kisasszonyt, e jóakór felszólalásunkat figyelemre méltatni.

*

Szerdán másodsor adatott „Gasparone” ismét telt ház előtt. Mi ez operettet, mely annak idején a kritika által nem a legkedvezőbben fogadtatott s tényleg nem is közelíti meg a „Koldusdeák”-ot, először egyik előkelő német színpadon láttuk s így örömmel szólnak konstatálhatni, hogy társulatunk előadása amaz jóval felülmulja. Gyöngyi, e különben minden tekintetben jeles színész, podesztája oly alakítás, mely bárhol is elismerésre találna s csak arra kérjük, hogy énekében érthetőbben ejtse ki a szavakat;

ugyanazt mondhatjuk Kápolnai Benődzőjáról, ki szépen énekel, fűrgén mozgott, sőt Csige Erminiójáról is, ha pianóit nem suttogná, szeméit kevésbé forgatná s nem annyira mesterként játszanék. Pósfai Ella Szóra szerepét igen élénken személyesítette s szép, kellemes hangja tökéletesen érvényre jutott s a közönség részéről teljes elismerésben is részesített. Kedvező fogadtatásban részesült még Bodroginé Zeróbiája és Nyilas Ilon Karlottája.

*

Csütörtökön itt először színpadra hozott Schweizer szép vígjátéka: „A Darwinisták.” Oly előadással állunk szemben, mely újból megerősíti ama ítéletünket, miként színtársulatunk erős oldala a vígjáték. A szereplők oly jeles ensembelt nyújtottak, milyennel színpadunkon még felette ritkán találkozunk s ily körülmények között hiszszük, hogy közönségünk e genrenek is meg lesz nyerve. Minden tekintetben kifogástalan volt Arányi (Kármán tanár), Gyöngyi (Kotyogi), ki nevének megfelelőleg a kutyogásban oly virtuositást tanusított, miben aligha fogja őt valaki utánozhatni; továbbá Bodroginé (tánczosnő), ki mindinkább előnyösebben mutatja be magát, Arányiné (divatárúsnő), kire alig ismertünk rá, ugy pergett a nyelve s végre Veszprémi (báró), ki azonban nem ritkán túlcapott a természetes komikum határain. Ajánljuk e darabot ismétlés esetében közönségünk kiváló figyelmébe, ha egyáltalában élvezetes estét akar tölteni.

*

Walter, az oly előnyösen ismert dalművészes, november elején óhajtat hangversenyt adni városunkban. Mint halljuk, más művészek is lesznek kísérőben. A hangverseny a hatyterembe van tervezve, még pedig szokatlan magas árak mellett. Mit jelentenek nálunk hangverseny alkalmával a magas árak — azt mi már tudjuk, a hangversenyző pedig tapasztalni fogja.

Levelezés.

Budapest, 1884. okt. 22-én.

Ősz van; zörögve hull a sárguló falevél a corsó aszfaltjára, jelezve, hogy itt a váravárt saison kezdete. A ki két hónappal ez előtt látta Budapestet s most nézi; alig ismer rá. Az akkori holt nyugalom helyébe vidor élénkség lépett; a tetszhalál siralmas állapotát pezsgő élet váltotta fel, nagy öröme a journalista-seregnek. Szegény újságírók! Phantasiájuk kénytelen volt a legtávolabb régiókban kalandozni, hogy csak valami újat, érdekeset nyújthassanak olvasóiknak. Még a nagy mestert, Liszt Ferencet is a guta által üttették agyon, hogy legyen szenzációs hír, melyet természetesen másnap rófnyi dementi követett. Horvát tartománygyűlés sem volt a nyáron át s így másképp kellett a p. t. vagy t. cz. közönség mulattatásáról gondoskodniok. Mind e bajnak véget vetett az idény kezdete.

Alig, hogy kissé hűvösebben kezdett a szél a budai hegyek felől fújni, mintha maga előtt seprte volna, oly tömegesen tértek vissza a budapestiek, kik Európa számtalan fűrdőiben üdülést, vagy mint sokan, csak szórakozást kerestek. Valamennyien tetemes könnyebbülést éreztek, ha másutt nem, legalább erszényükben. A napokban találkozom egy feltűnően kövér barátommal, ki Karlsbadban töltötte a nyarat, hogy ott lesóványodjék. Servus! no, mennyit hagyta! out? kérdelem. „Ezer forintot!” volt a válasz. Nem ugy értem; zsirodóbb? „Kérlek, szót sem érdelem; az orvosok koplászt rendeltek, de én gondoltam, koplalni ráérek otthon is. És mi lett a vége? Hogy visszajöttem, felöltömmel ép annyit nyomtam, mint mikor elmentem, felöltő nélkül.” Gratulálók! Jön lélekcsakadva a másik: „Hallottad-e?” Mit? „A kis báróné egy porosz gárdatisztet halászott ki a tengerből.” Ne mond! talán a tiszt halásza ki őt? „Nem tudom; elég, hogy csinos, gazdag gyerek, valami gróf Weckenmüde s a

mult hét óta férje.” Azért nem tudtam tehát elképzelni, mikor elutazott, mi baja lehet a pikáns kis övezgének, hogy Ostendébe megy? Most már értem. Gratulálók!

De mit is beszéltek! Tulajdonképen a saison megnyitására s ennek fénypontjairól, az operáról akartam beszélni. Igaz, sok bajjal járt megnyitása; maga az intendáns cherubként, meztelen karddal védte a bejáratot a tóduló tömeg ellen, de angyalhoz sem illo módon megkardalozva a féktelenül betolakodókat, kik hivatalnuk, erővel látni akarták az operát. Végre van tehát operánk és milyenne! Művészet, pompa, fény, ősszhangzó egészszé egyesülve, a culturában tett roppant haladásunk lélekemelő nyilvánulása. Színpadja oly tágas, hogy hozzá mérhető e föld kerekéjén sincs; ennek folytán a ballet s az összképek szabadon fejlődhetnek ki s így imponans hatást szűnek. Művészi tekintetből mit írjak? Csak a ház új, a személyek régiek; operánk már akkor is jó hírnevet örvendett, mikor még a nemzeti színház folytat, az előadások. A nemzeti színház nagyon leapt, részben az opera, részben a Feleki pár elvállása által, kik a budai várszínházat kibérelve, ott tartanak előadásokat. A fővonzó Blaháné lesz, ki elbucsuza a népszínházról, hol tiz évig működött, ezental Budán fogja elragadtatni a közönséget.

Folyik nagyban a dráma; couillásék előtt a színpelt, couillásék mögött a való. Nem is történt. Egy kedves fiatal nő, a feletti bánatában, hogy férje egy színész miatt elhagyogolja, szíven lötte magát. Ilyen az élet!

Jelenleg a sport hetét éljük, a sportát comme il faut. Mint az őszi idő, oly szépségesek a iovak is a versenyen; legkiválóbb Blaskovich istállója, habár Kincsem csikáját „Buda gyöngyét” az utolsó futásnál megverték. Ezt annál inkább fájalm, mivel magam is belé helyeztem bizalmamat. Hiába! nincs szerencsem még a — totalisateurnál sem.

Szomorú dolgok! Szerencsére gondolkodik a véletlen, hogy legyen mindig min nevetni, így a multkor is a nemzeti színházban „III. Rikárd” előadása alhalmával egészen elkomorodtam. De a szomorujáték remek előadása sem volt képes derűltséget legyőzni, midőn a színpaltot végignétek, zärmegjegyzés” a következő classikus sort találok: „Holnap, n-ikén, új betanulással először. A színház zárva.”

Haynay Miklós.

Hirek.

Tolnamegye új főispánja. Perczel Istvánt, Tolnamegye főispánját Ő Felsége a király ezen állásától saját kérelmére felmentvén, a nevezet megye főispánjává gróf Széchenyi Sándort nevezte ki.

Rendjel-adományozás. Ő Felsége a király Gödöllőn, f. hó 18-án a következő kéziratot bocsátotta ki: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Perczel István, Tolnamegye főispánjának ezen állásától saját kérelmére történt felmentése a kalmából, a közügyek terén hű és buzgó működése által szerzett érdemei elismerésül Lipótrendem lovagkeresztjétt díjmentese n adományozom.

Az érdem jutalma. Zelesny Károly helybeli kitűnő fényképész, kinek József főherceg itt tartózkodása alkalmával a kis László és József főhercegek első ágyúsütését ábrázoló művészi kivitelű képeiről közelebb terjedelmesen megemlékezünk. Ő es, kir. Fensége József főherceg f. é. október 22-én kelt rendeletével udvari fényképészévé nevezte ki. Örömmel értesülünk e hírről s óhajtuk, hogy e megérdemelt kitüntetés derék polgártársunkat szakmájában további előmenetre buzdítsa. Sok ily derék iparos polgárt kívánunk városunknak, mint Zelesny dr., a magyar iparuk pedig oly lelkes pő főgőkat, miú József főherceg.

Dr. Dulánszky Nándor megyei püspök ő exiciáját vasárnapi névnapja alkalmából számos testület küldöttségileg üdvözölte: Így

tisztelgett nála a jogakadémiai tanári kar, a zirci tanári kar küldöttségének élükön Gebauer Izor igazgatóval, a város részéről Zavaros Péter h. polgármester, Majorossi Imre főjegyző és Fekete Mihály tiszti ügyész, továbbá a joghallgatók 4 tagú küldöttsége.

Bucsu-bankett. Ma, szombaton, este 8 órákor a nőegylet kerti helyiségében az 52-ik ezred tisztikára Val-Tionei Draudt József lovag vezérőrnagy tiszteletére azon alkalomból, hogy a vezérőrnagy kitüntetésére és nyugalmába helyeztetése következtében Gracza teszi át lakását, zártkörű bucsu-bankettet rendez. A mily élénk örömeinkre szolgált a vezérőrnagy urat ért kitüntetés, ép oly fájdalommal érint körünkben való távozásának híre. A lovag ur egy katonai, mint polgári előkörüben jól megérdemelt köztiszteletben állott, távozásával irt s bizonyára csak jó emléket hagy maga után.

Képviselő-választási vizsgálat. A képviselő-ház I. hírló bizottsága kedden Haller Rezső kolosi képviselő választási ügyében hosszú tanácskozás után a vizsgálatot elrendelte s annak keresztülvitelét Antal Gyulára, Pécs. sz. kir. város képviselőjére bízta.

Meghívás. A „Pécsi szőlősgazdák egyesülete“ f. é. november hó 2-án, délelőtt 1/2, 11 órákor a városház közgyűlési termében évi rendes közgyűlést tartja, melyre az egyesület t. tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárnyak: 1. Évi jelentés. 2. A pénztár állapotának bemutatása. 3. Az állandó vanczellér főfogadásában végleges határozat. 4. A költségvetés megállapítása. 5. Tisztujtás. 6. Indítványok. Pécs, 1884. évi okt. 23-án. Sillay József s. k. egyesületi elnök.

A szegény nép érdekében. Bécsben dr. Lueger mozgalmat indított meg a zálogházak által vett kamatok ellen. A bécsi zálogházak ugyanis 17—21% kamatot vesznek a szegény neptől. Ha már Lueger a 17—21%-ot is azorszákoskodásnak bélyegezte, amint hogy azt nem is lehet másnak tekinteni, mit szólna a mi magán zálogházainkhoz, melyek 27, 36, 40 sőt 60%-ra is dolgoznak. Nem egyéb ez, mint a nagy közönség védtelen kiszolgáltatása egyes szabadalmazott vállalkozók kezeibe, kik, mivel az elzálogosított tárgy értékét önkényesen elszedik meg, minden közelekvő ártás nélkül busás nyereséget dugnak zsebre. Mivel azonban a zálogházakra éppen a szegényebb népelemnek nagy szüksége van, kérdjük: nem volna-e végre itt az ideje, hogy a zálogház-ügy a városi hatóság által felkaroltassék s Pécsen lehet a legelőszóbb % mellett városi zálogház emeltessek. Erős meggyőződésünk, hogy egy ilyen intézet létesítéséből úgy a városra, mint a közönségre kölcsönös és tetemes haszon háramolnék.

Színházi hírek. A szombatra hirdett „Koldusdiák“ előadása a jóvő hétre halasztott, helyette „Gasparone“ adatik bérletfolyamban, Vasárnap bérletszűnetben ismételtetik a „A buzavirág“ Hétfőn „Majom és a völgyegény.“ Kedden „A koldusdiák.“ kettős zenekarral (a katonai zenekar közreműködésével) ezuttal mindhárom első énekesnő együtt fog működni, a czimszerepet először fogja Pécsen nő énekelni, mint az a népszínházban szokásban van.

Kura a dadogás ellen. A dadogástól a gyermekeket már kis korukban kell elszoktatni, mert később az elszoktatás nehezen megy vagy éppen lehetetlen. Mint a „Zombor és Vidéke“ írja, legjobb a dadogó gyermeket naponként többször magunk elé állítani és rábírní, hogy egyidejűleg lassan vegyen jó mély lélekzetekeket. Mindja belélegzés, mind a kilélegzés lassu legyen. A belélegzés alatt tapsoljon a gyermek kezével és a kilélegzés alatt beszéljen egy pár szót. Fődolog hogy csak a kilélegzés alatt beszéljen, a belélegzés alatt ne. Naponként többször tétessünk így a gyermekkel. Ily módon csakhamar elszokzik a dadogástól.

Dr. Bókay János, a hírneves gyermek orvos f. hó 20-án d. u. 4 órákor hosszas szenvedés után meghalt. Bókay 1822-ben született Iglón, 1861-ben budapesti egyetemen a gyermekgyógyászat magán-, 1867-ben rendkívüli — 1873-ban pedig nyilvános rendes

tanárává neveztetett ki. 1871-ben gyógyította Valeria főhercegnőt s ezért a királyi tanácsosi címet kapta; a Stephania gyermek-kórháznak, melynek alapításában terékeny részt vett, kezdetől fogva igazgatója s a vaskorona-rend vitéze volt. Halálát az egész ország és két kitűnő fia gyászolja; egyik fia Árpád kolozsvári egyetemi tanár, a másik pedig János a budapesti egyetemen tanársegéd. A boldogult igen sok szakmunkát írt, mely működésével nevét nemcsak itthon, de a külföldön is ismértte és tiszteltte tette.

A somberekí gör. kel. felekezeti iskola. A „Mohács és Vidéke“ írja: Mint biztos forrásból értesültünk, a somberekí gr. kel. felekezeti iskolában még maig sem kezdődött a tanítás, noha az iskolai évnék még szeptember hóban kellett volna megnyílnia. És a mi ezen valóban ázsiai állapot mellett minket még inkább meglep, ez azon körülmény hogy a községi előjáróság a hanyagul iskolába járó tanköteles gyermekekre vonatkozó kimutatás betherjesztése alkalmával már három ízben értesítette ezen állapotról a kir. tanfelügyelőséget, a nélkül hogy az erélyesség hírében álló tanfelügyelőnek e tekintetben ez ideig intézkedett volna. A mig ily esetek büntetlenül előfordulhatnak, addig hiába varjuk népvélelőnk előhaladását.

Macska mint gyilkos. Schubert Ferencz német-bolyi lakós neje folyó hó 18-án hat hónapos gyermekét elaltatván, azt bölcsőbe fektette, maga pedig a házmunkák ellátás végett a szobát elhagyta. A nő két óra hosszáig időzött kint s midőn ismét a szobába lépett, nagy házimacskját a bölcsőben gyermekének arczán feküdni látta. Rosszat sejtve rohant a szegény anya a bölcsőhöz s ragadta ki abból gyermekét, ki azonban már akkor meg volt halva. A körorvos, ki a szerencsétlenség helyén rögtön megjelent, konstatálta, hogy a gyermek megfulladt s hogy a fuladás előidézője a macska volt, mely tényállás mellett számos nyom tanuskodott. Az orvosok halálnak minden más lehetőségét ki van zárva.

Vigyázatlanagból történt szerencsétlenség. Sos Julianna 17—19 éves sarkadi (Bihar m.) szolgáló f. hó 10-én este gazdszönya ellenzése daczára az égő lámpába petroleumot töltvén néhány csep karjára folyt, mely csakhamar meggyuladt. Ijedtében a leány a lámpa egész tartalmát magára öntötte, úgy hogy néhány pillanatban egészen lángokban állt. Eszevesztetten majd vízzel akart oltani, majd kétségbeesvén hivatkozékval futkosott ide-oda, miáltal a tüzet még növesztette, úgy hogy a sziklozásra oda sietett házbéliek csak nagy nehezen fojthatták el rávetett szőpokkal és pokróczokkal a lángokat. A szerencsétlen sulos égési sebeket szenvedett egész testén, a kezelő orvos kevés reményt ad felgyógyulására.

Jegyzőválasztás. A berkesdi jegyző választás, mint levelezőnk írja, november hó 2-án lesz. Eddig 6 pályázó jelentkezett, köztük Horváth Gyula szederkényi segédjegyző, kinek nagypapja Horváth Zsigmond mint berkesdi jegyző 1847-ben ott is halt meg. Kívánjuk, hogy az unoka, ki 8 évi jegyzői praxiszra hivatkozhatik, az egykor nagypapja által betöltött hivatalt elnyerje.

Vakmórlopás. Rosenthal mohácsi kereskedő f. hó 20-án Szent Vendelnapi vásárra Német-Bolyba menvén a mohács-szajki országúton ismeretlen tettesek kocsiájából 300 frtot őr portékát kiloptak.

Vegyes hírek. Berzevici Albert képviselő — mint a „Budapesti Hírlap“ írja: — csak az esetben hajlandó a felajánlott miniszteri tanácsosi állomást a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban elfogadni, ha az államtitkári címet és jellegzet megkapná, minthogy csak ez esetben tarthatná meg képviselői mandátumát, melytől megválni nem akar. — A Pálmai Ilka által hirdetett népszűnmű-pályázat eredménye 19-én hirdettetett ki. 30 pályamű közül 24 említésre sem méltó; a többi közül pedig a pályadíjat (50 arany) az Utolsó kenet címűnek ítélték oda. A jelíge levélke felbontatván, abból Monostori

Krausz Károly neve tűnt ki. — Uj közszentelést fedeztek fel Petrozsenyben, mely egész Urlikánj terjed s a patrórsinyi telap-nél nemcsak gazdagabb de sokkal finomabb kőszent is ad. — A Groedl testvérek, e kitűnő híri máramaros-szigei gyártulajdonosok ötszáz forintot küldtek a magyar hirlapiról nyugdíjalapra egy igen érdekes és idegen származású gyárosoknak hazánk iránti nemes érzelméről tanuskodó levél kíséretében. Mindenesetre dicsejtre méltó, szép és követendő példa. — A Műegyetem tanár kara, Kriesch János rektor vezetésére alatt e napokban tisztelgett Szász Károlynál azon alkalomból, hogy az a miniszteriumban elfoglalt állását odahagyta. — A földmívelési miniszter Deininger Imre magyaróvári gazdasági akadémiai tanárt ideiglenes minőségben a keszthelyi gazdasági tanintézet igazgatójává nevezte ki. — A budapesti tudomány egyetemen az 1884/5 tanévre összesen 3376 hallgató iratkozott be, még pedig: hittudományi hallgató 91, joghallgató 1638, orvostan-hallgató 1117, bölcsészethallgató 263, gyógyszerész 207. — Zsámmár Lajos okleveles középiskolai tanár, a keszthelyi polgári iskola segédtanítója, a löcsei állami főreáliskolához rendes tanárrá neveztetett ki. — A vallás-és közoktatásügyi miniszter Berzevici Albert orsz. gyűlési képviselőt a tudomány egyetemén a politikai államvizsgálati bizottság tagjává nevezte ki. — Dr. Pataki Mihály bács-bodroghmegyei árvászeki üllök jegyet váltott Kaufman Juliska kisasszonnyal. — Lacroix Pál, iró néven „Bibliophile Jakob“ francia történet író, ki egykor munkatársa volt a híres Henri Mártinnak és Dumasnak, a napokban meghalt. — Balla Imre újvidéki árvászeki üllök szivszélhűdésben 13-án meghalt 46 éves korában. — Zentán egy 7 éves kis leány megégett. A szerencsétlenség oka egy 10 éves fiú, ki kukoricázatorás alkalmával pipára gyujtva, tüzet rakott és midőn a leányka ruhája tüzet fogott, elfutott. — Szabadkán a városi tisztújítás f. hó 23-én etjett meg. — A újvidéki kat. becsló járási bizottság a napokban fejezte be munkálatait, mind a 13 községi részéről történt felszólamlásokat sikeresen keresztül hajtva. Az újvidéki járás e szrint tehát az egész országban elsőnek készült el munkálataival, miben a bizottsági elnök, Jáki Tóth István fáradhatatlan s buzgó munkásságának van az orozslánrésze. — Öszivácson f. hó 15-én d. e. 11 óra tájban a gyermekek iskolából jöttek s verekedés közben — az iskolás gyerekek mindig verekednek — egy Weinsten nevű sváb fiú tolltartójával az előtte álló fiút akarta fejbe ütni, de mialatt kezét visszaránta, véletlenül egy Weiland nevű kis leányt úgy talált fejbe ütni, hogy az rögtön szörnyet halt.

*

Egy magyarországi jegyző köszönetlevele Baltaszek (Tolnamegye), 1884. április 29. Tekintetes ur! Az öntől kapott kesztményt, a svájci labdacsokat, gyomorhajokban s főleg gyomornyálkásodás ellen mint unicornot, mint a leghatásosabb szert mindenkinek bátran ajánlhatom, mert az én gyomoromban az ön készítményének használata által 8 nap alatt teljesen megszűnt. Fogadja legnálásabb köszönetemet. Mészáros János, jegyző. — Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsokat egy dobozzal 70 krért, a magyarországi gyógyszerárakban kaphatók.

A labdacsok valódiságára nézve ügyelni kell, hogy minden doboz címlapján megvan-e a fehér kereszt vörös mezőben és Brandt R. névalírása.

Irodalom.

A „Gondzó“ szépirodalmi hetilap 5. száma megjelent a következő érdekesírtőt tartalmazommal: „Székely támad, Székely bánja.“ Történeti regény P. Szathmári Károlytól. — „Hárompohár“ költemény Komócsi Józseftől

— „Izsák“ regény írta Kazár Emil. — A „club“ regényes korrajz, írta Mikszáth Kálmán. — „Palkó vitéz“ regény Margitay Dezsőtől. — „Rontó Pál“ verses regény, írta Gróf Gvadányi József, 1793-ban. — „Ki lesz az örökös?“ Hartmann-Plön regénye, magyarosította Mártonffy Frigyes. — „Semmi“ rajz, Vési Ödöntől. „A vakandok.“ — A boríték tartalma: „Ház és tűzhely.“ „Olcso és izletes punca készítése.“ — „Hogy kemény húst puhára főzhessünk.“ — „Rumos lepény.“ — Vegyesek: „Rosz versek.“ — „Szórakoztatóság.“ — „A nősülés minden osztálynál más más módon történik.“ — „Boldog negyed óra.“ — „Frigyes király.“ — „Mint volt hajdan?“ — Talányfejtők névsora. — Talányok. — Szerkesztői posta. Figyelmesen olvasva végig a lap tartalmát. Őszintén kell megvallanunk, hogy a gondnal szerkesztett és fényesen kiállított szépirodalmi hetilap valóban páratlanul áll a hasonló vállalatok közt, mert munkatársai egytől egyig elsőrangú íróink sorából vannak válogatva. Első helyen áll P. Szathmári károly az aranytollu, kitünő történeti regényírónk, ki „Székely támad, székely bánja“ című regényben Zápolya János Zsigmond korából, érdekfeszítő modorával rajzolja az akkori szomorú állapotokat; továbbá Margitay Dezső „Palkó vitéz“ zamatos, utánozhatlan népies irályával; Komócsy József a „Szerelm könyve“ halhatatlan írójának „Három pobár“ című kitünő költemény; a husz év óta előnyösen ismert Kazár Emil „Izsák“ című regényével és a fiatal nemzedék közül az oly gyorsan óriássá növekedett Mikszáth Kálmán „A clubb“ című kedélyes rajzával. Megemlítjük még a szerkesztőt, ki Hartmann-Plön „Ki lesz az örökös?“ című regényét magyarosította. Vannak

még a borítékon ismertető és mulattató apróbb cikkek, hasznos tudnivalók, kedélyes apróságok és érdekes talányok. A derék vállalkozó kiadó valóban megérdemli a párfogást és ajánljuk a „Gondfűző“-t olvasóinknak, mert a legjelesebb és legolcsóbb szépirodalmi hetilap, mely nem csupán gondjukat űzi el, hanem népies, műveltet olvasmányt nyújt. A lap megjelen minden vasárnap három sűrűn nyomtatott iven és félívnyi színes borítékkal. Előfizetési ára: egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 15 kr., kapható minden könyvkereskedésben; az újonnan belépett előfizetők az eddig megjelent 5 számot azonnal megkapják. Az előfizetési pénz Székely Aladár kiadó-tulajdonoshoz küldendő, Budapesten, VII. Dob-utca 14.

Felőlős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

670. szám.
végrh. 1884.

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a pécsi t. kir. járásbírótság 6585/1884. számú végzése által Brüder Samek végrehajtató javára Hanuy János pécsi lakos ellen 100 frt. tőke, s

járuelkaiból meg visszalevő összeg erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag felül foglalt és 461 frtra becsült ruhaneműek, bolti-állvány s egyébből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 7923/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécssett alperes boltjában (király-utca 1. sz. a.) leendő eszközésére 1884-ik év október hó 27. napjauak délutáni 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécssett 1884-ik évi október hó 16-án.

Kremmer Ferencz

kir. bir. végrehajtó.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfélnék külön lakozásával is el vannak latva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges postabélyeg beküldetik.

<p>Francia nyelv tanár kerestetik, Bővebbet a kiadóhivatalban. 864</p>	<p>Vaskályha igen olcsón kapható. Szén vagy fafűtésre alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatalban.</p>	<p>A nagy Skokói hegyben egyik legsebb és legjobb szőlő nagy emeletes és présházával, 800 akóra való boltzott pinczével, egész felszereléssel és 300 akóra becsült idei termékkel együtt, kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.</p>	<p>Egy öt év óta játszott jó karban levő gordonka 15 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. Pincze kerestetik ezer akóra, bővebb tudósítás a kiadóhivatalban.</p>
---	--	--	---

H I R D E T É S E K .

663. szám.
végrh. 1884

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. járásbírótság f. é. 7696, 7404, 7414, 4475. és 7749. számú végzése által öz. Peöcz Lipótné, Reif Lajos, Schapring J., Präger Sámuel és Mike Antal végrehajtatók javára Szita Lajos garai lakos ellen 500 frt, 700 frt, 300 frt, 300 frt, és 905 frt tőke s jár. erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1491 frtra becsült lovak, kocsik, 1 tehén, 1 cseplőgép és bútorköbll álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 8319/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Garéban az alperes lakásán leendő eszközésére 1884-ik október hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-évi LX. t. cz. 108-ik §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécssett 1884-ik évi október hó 19. napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

739 szám.
1884

Árverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. járásbíróség 8289/1884. számú végzése által Block & Bruck végrehajtatók javára Hanuy János pécsi lakos ellen 150 frt. tőke, ennek 1884 év május hó 16-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 15 rt 55 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával biróilag le és felül foglalt és 1114 frt 40 krba becsült szövetekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 8616/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécssett alperes boltjában király-utca 1. sz. a. leendő eszközésére 1884-ik év október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécssett 1884-ik évi okt. hó 16. napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

**Kellemetlen szájszag
és fogfájás ellen.**

**Erdem-éremmel kitüntetett
SCHULHOF KAROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált**

és
magyar kir.
szabadalmat
nyert

SZOPIANA-SZAJSZEF.

Hatása:

1. Szopiana-szajszesz a száj- és orr-
tragnak (odvas vagy mifogak, dobány-
zás vagy bármi más okból eredő) minden
bűzét nyomatatlannal eltávolítja.
2. Erősíti a petyhűt foghúst é-
az ingó fogakat, az utóbbiaknak vissza
adja természetes fehér színüket, meg-
gátolja a fogkő képződését, védi a fo-
gak zománcát és óv a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemű
sulyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja,
űdíti és pürösítja a foghúst és edzi a
nyákhártyát.
4. A már létező fogfájást eltávo-
lítja, ha a fűző fog husa pár csepp,
visszel nem elegyített szájszesz-
szel megnedvesítetik.
5. Diphteria és más torokbajoknál
igen sikeres gargalizáló szer.

Ara kicsinyben egy üvegnek

1 fnt 25 kr. o. é

**Raktárak: Szécsén István gyógyszer-
résznel Pécsen, Török József gyógyszer-
résznel Budapesten és minden nagyobb
városi gyógyszerárban. Biro-János. Gyóg-
yszerész úrnál Kolozsváron.**

Főraktár:

Dr. Schulhof Adolf
úrnál Pécsen.

Több mint 800 elismerő bizonyítvá-
nyok orvosi tekintélyektől elismert-
hatók.

Ifj. Edhoffer Ferencz

butor-asztalos

ajánlja mindennemű kész

asztalos butorjait.

Raktára

Pécsen,

**Király-utca, a Lyceum
épületében.**

Bútor csomagolás átvéteik.

589

12786
1884

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kis Hosszu János végrehajthatóan Borsos József végrehajtást szenvedő elleni 100 fnt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést a pécsi kir. törvényszék területén levő a pécsváradai 327. tjkvben felvett 423. hszsz a 296. sz. udvar belsőségre 520 fntban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi November hó 10-ik napján d. e. 10 óraker Pécsváradon a községi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 52 fnt — krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék telekkönyvi hatóságnak 1884. évi augusztus hó 1-én tartott üléséből

kiadta:

Visy Pál,

kir. törvényszéki jegyző.

868

9600. sz.

1884.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a budai külvárosi sörház-utcai iskola-épület helyett szükséges új épület előállítására érdemében a nyilvános árlejtés és zárt ajánlati tárgyalás — a közbejött körülmények folytán — nem a f. é. 9600. sz. alatt kibocsájtott hirdetményben kitűzött napon, hanem f. évi november hó 3-ik napjának délelőtti 10 órájaker fog Jilly Alajos gazdasági tanácsnok ur által — hivatalos helyiségében megtartatni.

Miről a vállalkozni kívánók azzal értesítettnek, hogy zárt ajánlatukat kellő bélyeg és bánatpénzzel ellátva — az árlejtést megelőző napon délután 5 óráig bezárólag a polgármesteri hivatalban benyujtsák, miután később érkezendő zárt ajánlatok figyelembe nem vétethetnek.

Pécsen, 1884. évi október hó 21-én tartott tanácsüléséből,

Pécs sz. k. város Tanácsa.

Somogyi kőszén.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az elismert legjobb minőségű KOCH FERENCZ-féle somogy-bányai kőszén pontos házhoz szállításának megkönnyítése céljából a következő üzlethelyiségekben eszközölhetők a megrendelések;

Szigeti külváros:

Präger János vegyeskereskedőnél országot 80. szám
Böhm C. F. „Magyar Koroná”-hoz
Schneider Károly Árpád-utca 39. szám.
Koch-féle kőszén-raktár síklősi országot 12. sz.

Budai külváros:

Lill János sörfőzde-utca 63. sz., a Scholz-féle sörcsarnok mellett.
Böhm Ferdinand a „7 fejedelem” épületében.
Razgha Rezső pálya-utca 61. szám.

Belváros:

Steinberger J. Nepomuk-utca 21. sz., a főpostával szemben.
és az alulírotttnál.

A megrendelések az azt követő napon a legpontosabban eszközöltetnek.

Á r a k:

Rostált darabszén métermázsája 0-88 fnt, azaz 5 kosár 2-20 fnt.
Kézvel válogatott darabszén 1-00 „ „ 5 „ 2-50 „

Kiváló tisztelettel maradtam

Kindl Ferencz.

Nepomuk-utca 33-ik szám

Ház és szőlő egybe

szabad kézből eladó.

Petrezselyem-utca 16. sz.

Dömel Nándor

hirdető, tudakozó és szolgálatkövetítési
ügynöksége Pécssett, József-utca 21. szám.

Egy korosabb nő aki a német, olasz és francia nyelvet tökéletesen érti mint társalkodónó helyben v. vidékre ajálkodik. Elfogad továbbá külön órákat is.

Egy kisebb ház kerestetik a budai külvárosban vétel véget.

Egy 30 éves magyar nő a ki háztartás minden nemét érti, mint gazdaasszony vagy kulcsárnó helyben vagy vidékre ajálkodik.

Egy 35 éves férfi ki több helyről igen jó bizonyítvánnyal bír, mint felügyelő úrasági — vagy iroda-szolga helyben vagy vidékre ajálkodik. Ha követeltetik 100 frt óvadék összeget tesz le.

Több ház és szőlő kerestetik megvételre, valamint jutányos eladásra is.

Férfi és nőcseledek azonnal elhelyeztetnek. Bővebb értesítés nyerhető Dömel Nándor ügynökségénél, ki egyuttal szobafestői és mázolóit üzletet is bátorodik ajánlani.

757

FIGYELMEZTETÉS!

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag ki-
tűntetett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok után-
zásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon ezim-
jegyet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját
veszem föl, bejegyeztetvén az egyszersmind védjegyként a budapesti
iparkamaránál.

Sósborszesz

gyors enybitést eszközöl:

csúszos szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuások stb stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a foghúst erősíti, és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos eszer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpakepződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr.
egy kisebb üveggel 40 kr.

Használati utasítás magyar v. német nyelven bizomán-
nyosaim névsorával ellátva, minden üveghöz ingyen mellékeltek.

BRÁZAY KÁLMÁN
Budapest, IV. ker. Múze-
umkörút 23. szám.
Védjegy 319. és 320. szám.

Kapható Pécssett: Muldini Lukács, Nick K., Blauborn I., Simon J., Obetko Zs., Kovácsics K., Lill J., Eiser J., Ottinger G., Reeh Vilmos, Tiglmann A., Spitzer Sándor, Böhm Nándor, Böhm C. F., Frankfurter A., Cseréi A., Spitzer Jakab, Till Sándor, Blauborn Mihály, Nagy Gusztáv, Gebauer és Gyimothy, Léja István, Dobszay Antal, Irgalmasok gyógyszerára, Spitzer Ádám, Balázs Ödön, Kovács Mihály, Blauborn Antal, Herdlein Lajos, Pacher V., Weber Ferencz, Bayer Ferencz, Berecz Károly, Sipőcz István. uraknál.

618.

Herczeg Lajos rézöntő budai vásár-tér 7. Pécssett.

Van szerencsém Uraságod figyelmébe magam fel-
ajánlani, illetve gyártmányaimat u. m.

borfejítő és bortisztító gépeimet, tűzfecskenőket,

saját szerkezetemre készítve, valamint hozzá tartozó **gumi és vászon** csöveket, legjutányosabb áron áru-
sitom, állítok és javítok **vascsöves kutakat**, mind
nálam készült nagyobb tárgyakért 5 évi jótállást kiszol-
gálok. Bárminemű javítást gyorsan eszközölök, fentartok
becses pártfogóim kényelmére raktáromban nagy válasz-
tékban: **bor és sörcsapokat**, több-féle formára
készült **tégglázó vasak, mozsarak, gyertya-
tartó, állványok, szelepek, váltók** stb.

Vas és rézöntést valamint esztergálást, legyen az a
legkényesebb tárgy, kicsi vagy nagy, rajz vagy minta
szerint, legolcsóbb áron elkészítek.

Pártfogóim megrendeléseit elvárva alázattal:

Herczeg Lajos rézöntő,

865.

budai vásár-tér 7. sz. Pécs.

*Ocska bográcsot, czintányért, sárgarezet ölmot és
Zincket legmagasabb áron készpénzért vagy cserébe
átveszek.*

Herczeg Lajos rézöntő budai vásár-tér 7. Pécssett.

Reithoffer és unokaöcse, Bécsben.

Gyermek-szappanunk

El van fogadva az osztrák általános gyógy-
szerész-egylet vegytani intézetének igazgatója,

Dr. GODEFFROY RICHARD úr által

és hosszas alkalmazás alapján
ajánlvá

az alsó osztrák orsz. szülészeti és lelenez-intézet
igazgatósága, igazgató: **Dr. FRIEDINGER** úr,

a Sz. József ingyen gyermek kórház igazgatósága,
igazgató: **Dr. GUNZ** úr,

a penzigi Szt.-Rókus kórház igazgatósága,
Dr. FÜNKH CAJ. cs. kir. városvos

és

Dr. MONTI A. tanár úr által.

Ezen gyermek-szappan, melyet a legfinomabb és
legtisztább anyagból gyártunk, előállítás és készítés-mód
tekintetében olyan, hogy „zsiros és a bőrt elevenítő”
habot állít elő és így a bőrnek gyöngéd, „bársonytapin-
tatú” küllemet ad.

Ennélfogva e szappan úgy gyermekek, mint fel-
nőttek részére a bőr ápolására kiválóan alkalmas.

A mondottak helyességének megerősítésére felmu-
tatható oklevelek alapján megjegyezzük, hogy e szappan
— a mint fentebb említve volt — hosszú időn át az
alsó osztrák orsz. szülészeti és lelenez-intézetben, vala-
mint több más gyermek-kórházban alkalmazva volt és
gyermekknél, valamint csecsemőknél igen előnyösnek
bizonyult.

Ezen szappant illat nélkül és igen finoman illato-
sítva állítjuk elő és pedig a következő választékban:

rózsa, pézsma, ibolya, ilang szaggal stb.

Á r a k :

illat nélkül négysegletes alak (nagyobb . . . . .)	1 db. fl.	—,35
illatosan tojásdad " " " " " " " " " "	1 csomagban 6 " "	1.80
" " " " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " "	—,65
" " " " " " " " " " " " " "	1 dobozban 3 " "	1.75

Kapható minden előkelő üzletben és gyógyszerárban.